Вступ до СОФОНІЇ

Ім'я Софонії, нащадка царя Хезекії, означає «Господь ховає». Його проповідь була підготовкою до руху відновлення, ініційованого добрим царем Йосією (2 Царів 22 – 23; 2 Хронік 34 – 35). До нього царювали Манасія та Амон, які були нечестивими царями. Тож потрібен був проповідник, щоб розворушити народ і закликати його повернутися до Бога.

Зміст

1	Суд над Юдою.
2	Суд над народами (Филистія, Моаб, Аммон, Ефіопія, Ассирія).
3:1–7	Суд над Єрусалимом і народами.
3:8–20	Майбутнє відновлення і благословення.

Головна тема

На Божий народ і навколишні народи насувався Божий суд. Ізраїль потрапив в ассирійський полон, а Юда потрапить у вавилонський полон. Усі люди повинні покаятися і смиренно прагнути праведності.

КІНЦЕВІ ПРИМІТКИ 3

СОФОНІЯ

1:3 аСпокуси – образно про ідоли

1:4 аЄвр. *хемарім*

1:5 аАбо *Малкомом* – аммонітським ідолом, який також називається *Молохом* (пор. Левіт 18:21)

[1:5] Як зазначено в коментарях до Осії 2:13, археологічні дослідження підтвердили історичну точність Старого Заповіту в його відсилках на стародавніх ханаанських язичницьких божеств. Мілком (також Малкам, Молек і Молох) був богом аммонійців (1 Царів 11:5, 7, 33; 2 Царів 23:10; Дії 7:43; та ін.)[1]. Як і аборт, принесення своїх дітей у жертву таким фальшивим божествам є огидним для єдиного істинного Бога: «…що Я їм не заповів і що не зійшло на Моє серце, аби зробити ці гидоти» (Єремії 32:35).

[1:7] Вираз «Господній день» (також 1:14; 2:1) у пророків (наприклад, Ісаї 13:6; Єзекіїла 30:3; Йоіла 1:15; 2:1, 11, 31; 3:14; Амоса 5:18; Софонії 1:7) найчастіше відноситься до Божого суду, що здійснюється над тим чи іншим народом у певні періоди людської історії, а не до остаточного суду в кінці часів. Дивіться Спеціальні розділи на стор. 32 коментарів до Матвія, стор. 2 коментарів до 1 Солунян, стор. 15 і 18 коментарів до Об'явлення.

1:7 аБукв. *відокремлених, освячених*

1:9 аПорівняйте 1 Самуїла 5:5

1:11 аМактеш – ринковий район Єрусалиму.

1:12 аБукв. *осіли, як винний осад*

2:1 аАбо *безсоромний*

[2:4] Історичність Біблії самоочевидна з огляду на численні згадки географічних локацій, народів і місць, існування яких було підтверджено археологічними розкопками, в тому числі й тих, що згадуються в наступних віршах: Филистія, Моаб, Аммон, Ефіопія (Куш) та Ассирія (Ашшур).

2:6 аБукв. *розкопками*, чи то *підземними хатинами*, чи то *цистернами*

3:8 аЗа Септуагінтою та сирійськими перекладами; в Таргумі – *на день Мого об'явлення для суду*; у Вульгаті – *на день Мого воскресіння, що прийде*.

[3:8] Дивіться Спеціальний розділ на стор. 32 коментарів до Матвія.

[3:9–20] Посилання на славну християнську еру, яка розпочалася зі встановленням Царства Христа в Єрусалимі в 30 році н.е. (Дії 2). Як і «мало вцілілих» (Ісаї 1:9), які повернулися в Палестину з вавилонського полону, починаючи з 536 року до н.е., ці вірші передбачають новозавітну Церкву, яка також є невеликою, але міжнародною групою людей (вірші 9–10; Дії 2:5; 15:14 і далі; Амоса 9:12), якщо порівнювати її з більшістю людства, яке відкинуло Христову Церкву з часу її заснування 2000 років тому. Щоб увійти в Його Царство, потрібно «прикликати Ім'я Господа» (вірш 9; див. Спеціальний розділ на стор. 12 коментарів до Римлян), а потім жити, знаходячи «притулок в Імені Господа» (вірш 12; Колосян 3:17; 1 Тимофія 4:10; Євреїв 2:13), і більше не бути прив'язаними до «святої гори» (вірш 11; Івана 4:20–24), з Царем Ізраїля посеред себе (вірш 15; 1 Тимофія 6:15; Об'явлення 19:6). Ці вірші знаходять своє сповнення насамперед у Церкві, яка існує вже 2000 років і ввійде неушкодженою у вічне Царство під час другого пришестя Христа (Об'явлення 11:15).

КІНЦЕВІ ПРИМІТКИ

1. Див. R.K. Harrison (1986), “Molech” in *International Standard Bible Encyclopedia* (Grand Rapids, MI: Eerdmans), 3:401-402.